

T-ES(2024)09_en final

НЕОФІЦІЙНИЙ ПЕРЕКЛАД

7 листопада 2024 року

ЛАНСАРОТСЬКИЙ КОМІТЕТ

Комітет Держав-учасниць Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства

.....

Декларація про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, вчиненню яких сприяють новітні технології

Прийнята Лансаротським комітетом під час 43-го засідання (6-8 листопада 2024 року)

1. Визнаючи серйозну шкоду, спричинену всіма формами сексуальної експлуатації дітей та сексуального насильства стосовно них, чому сприяють інформаційні та комунікаційні технології;
2. Усвідомлюючи, що новітні технології, наприклад штучний інтелект (ШІ) та віртуальна реальність, все частіше використовуються та розвиваються злочинцями для сприяння сексуальній експлуатації та сексуальному насильству стосовно дітей;
3. Наголошуючи на особливій шкоді, спричиненій штучно створеними та зміненними (наприклад, дівфейками) матеріалами, що містять сексуальне насильство стосовно дітей, зокрема коли ці матеріали використовуються для домагання (залицяння), схиляння та примушування дітей до участі в сексуальних діях або свідків цих дій, в тому числі виробництво продукції, що містить сексуальне насильство стосовно дітей в Інтернеті;
4. Визнаючи, що ці технології можуть також надати інструменти та можливості для посилення зусиль із запобігання та захисту дітей від сексуального насильства, а також для сприяння розслідуванню та судовому переслідуванню таких злочинів;
5. Нагадуючи, що «злочини, передбачені Лансаротською конвенцією, підлягають криміналізації відповідно до національного законодавства таким же чином, незалежно від засобів, які використовуються сексуальними злочинцями для їх вчинення, в тому числі з використанням ІТ чи без них, навіть якщо в тексті Лансаротської конвенції конкретно не згадуються ІТ», відповідно до [Тлумачного висновку](#) 2017 року про межі застосування Лансаротської конвенції до сексуальних злочинів проти дітей, яким сприяло використання ІТ;
6. Наголошуючи, що Держави-учасниці повинні розглянути можливість поширення криміналізації домагання (залицяння) дітей у сексуальних цілях за допомогою ІТ на випадки, коли сексуальне насильство не є результатом особистої зустрічі, а вчинене в Інтернеті, відповідно [статті 23 Висновку](#) 2015 року;
7. Привертаючи увагу до [результатів](#) другого раунду моніторингу щодо захисту дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, вчиненню яких сприяють ІТ;
8. Беручи до уваги [Керівні принципи](#) Комітету міністрів Ради Європи

2018 року щодо поваги, захисту та реалізації прав дитини в цифровому середовищі;

9. Підтверджуючи важливість Конвенції про кіберзлочинність (ETS No 185) та другого додаткового протоколу про посилене співробітництво та розкриття електронних доказів у боротьбі з усіма формами сексуальної експлуатації дітей та сексуального насильства стосовно них, вчиненню яких сприяють новітні технології;
10. Визнаючи важливість Рамкової конвенції про штучний інтелект і права людини, демократію і верховенство права (CETS No 225) для вирішення проблем і можливостей, пов'язаних з новітніми технологіями, і, зокрема, обов'язок належним чином враховувати будь-які конкретні потреби та вразливості щодо поваги до прав дітей;
11. Беручи до уваги Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про права дитини та [Факультативний протокол](#) про торгівлю дітьми, дитячу проституцію та дитячу порнографію (OPSC), а також інші відповідні міжнародні документи міжнародних організацій та органів, [пояснювальну доповідь](#) до керівних принципів щодо застосування факультативних протоколів, загальні коментарі Комітету Організації Об'єднаних Націй з прав дитини, та ціль 16.2 Цілей сталого розвитку ООН;
12. Беручи до уваги поточну роботу Європейського Союзу в контексті пропозиції щодо директиви Європейського Парламенту та Ради 2024/0035 про боротьбу з сексуальним насильством та сексуальною експлуатацією дітей та матеріалами про сексуальне насильство стосовно дітей, враховувати експоненціальне зростання поширення в Інтернеті матеріалів, які містять сексуальне насильство стосовно дітей, та збільшення можливостей для злочинців приховувати свою особистість (в тому числі приховувати свою незаконну діяльність), особливо в Інтернеті, тим самим уникаючи розслідування та судового переслідування;
13. **Лансаротський комітет** закликає Держави-учасниці Лансаротської конвенції захищати дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, вчиненню яких сприяють новітні технології шляхом:
 - а. забезпечення повної імплементації законодавством, політикою та національною практикою положень Лансаротської конвенції та відповідних рекомендацій, прийнятих Лансаротським комітетом, в тому числі його висновки, заяви та декларації;

- b. розгляду питання криміналізації всіх форм сексуальної експлуатації та сексуального насильства стосовно дітей, в тому числі виготовлення продукції, яка містить сексуальне насильство стосовно дітей, вчиненню якого сприяють: новітні технології, продукція, створена або змінена штучним інтелектом, досвід віртуальної реальності або тактильні пристрої, а також пособництво та підбурювання до таких правопорушень;
- c. розгляду можливості скасування застережень, передбачених пунктом 3 статті 20 Лансаротської конвенції, що стосуються «виготовлення та зберігання порнографічної продукції, що складається виключно з модельованих образів та реалістичних зображень неіснуючої дитини»;
- d. забезпечення ефективності, пропорційності та стримуючого ефекту санкцій за сексуальні злочини проти дітей, вчиненню яких сприяють новітні технології, враховуючи серйозну шкоду, завдану потерпілим;
- e. посилення відповідальності тих, хто отримує вигоду від неправомірного використання новітніх технологій з метою вчинення сексуальних злочинів проти дітей;
- f. розгляд можливості використання цих технологій з метою виявлення та захисту потерпілих, встановлення злочинців, виявлення, розслідування та судового переслідування таких злочинів;
- g. забезпечення доступу потерпілих внаслідок таких злочинів до заходів захисту та послуг з підтримки потерпілих відповідно до статей 11 та 14 Лансаротської конвенції;
- h. удосконалення профілактичних ініціатив, в тому числі превентивні заходи, спрямовані на потенційних правопорушників та боротьбу зі шкідливою сексуальною поведінкою серед дітей;
- i. забезпечення відповідно до статті 5 Лансаротської конвенції того, щоб фахівці, які постійно перебувають у контакті з дітьми, були навчені розуміти ризики, пов'язані з цими технологіями, виявляти їх та надавати допомогу будь-якій дитині, якої це стосується;
- j. підвищення рівня поінформованості широкої громадськості щодо масштабів сексуальної експлуатації та насильства стосовно дітей, а також використання технологій злочинцями;
- k. забезпечення освіти та навчання дітей спільно з батьками щодо використання технологій дітьми як частини їхнього розвитку, а також для покращення розуміння шкідливої сексуальної поведінки, яку демонструють діти;

- l. посилення збору даних для регулярної оцінки та моніторингу поточних тенденцій у правопорушеннях та віктимізації з огляду на розвиток технологій;
- m. посилення міжнародного співробітництва для ефективної боротьби з такими злочинами.